

Sygn. akt II PK 171/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa M. P.
przeciwko E. [...] spółka z o.o. z siedzibą w W.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt VI Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 900
(dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 lutego 2013 r., VI [...], Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. oddalił apelację pozwanej E. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w P. z dnia 31 października 2012 r., V P [...], w sprawie z powództwa M. P. o wynagrodzenie i orzekł o kosztach procesu.

Od wyroku Sądu Okręgowego pozwana wniosła skargę kasacyjną, w której wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniła potrzebą rozstrzygnięcia występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego "czy zatajenie przez powódkę przed pracodawcą (zarządem pozwanej) wykonywania zadań w ponadnormatywnym czasie pracy, gdy pracodawca nie miał ani nie mógł mieć

wiedzy dotyczącej tychże okoliczności, uzasadnia przyjęcie, że ewidencja czasu pracy prowadzona była przez pozwaną nierzetelnie i nie odzwierciedlała rzeczywistej liczby godzin przepracowanych przez powódkę, co w ocenie Sądu obu instancji miało skutkować przerzuceniem obowiązków dowodowych na pozwaną oraz czy uzasadnia przyjęcie i uznanie w świetle art. 322 k.p.c. za wiarygodne przedłożone przez powódkę zestawienie godzin przepracowanych w ponadnormatywnym czasie pracy, w sytuacji gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy jak również zeznania powołanych na tę okoliczność świadków nie pozwalają na jednoznaczną ocenę okoliczności związanych z ustaleniem rodzaju i charakteru zadań jakie powódka miałaby wykonywać w ponadnormatywnym czasie pracy ani ilości godzin jakie powódka miałaby przeznaczyć na ich wykonanie". W podstawach kasacyjnych skarżąca zarzuciła obrazę przepisów: 1) art. 322 w związku z art. 231 w związku z art. 187 § 1 w związku z art. 38 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. w związku z art. 149 k.p.; 2) art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.; 3) art. 378 § 1 w związku z art. 328 § 2 k.p.c. oraz 4) art. 322 w związku z art. 244 § 1 i art. 245 w związku z art. 382 k.p.c. Skarżąca wniosła o uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Strona pozwana uważa, że wniesiona przez nią skarga powinna zostać rozpoznana ze względu na konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego związanego z "zatajeniem" przez pracownika wobec pracodawcy wykonywania zadań służbowych w

ponadnormatywnym czasie pracy. Tego poglądu Sąd Najwyższy nie podziela wobec czego wskazana przesłanka nie jest skutecznym argumentem za przyjęciem niniejszej skargi do rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mogą pozostawać w oderwaniu od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą, jak również muszą być adekwatne do podstaw kasacyjnych, na których skarga została skonstruowana. Wynika to ze stwierdzenia, że Sąd Najwyższy (poza uwzględnieniem z urzędu nieważności postępowania apelacyjnego) rozpoznaje skargę kasacyjną wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach jej podstaw, będąc przy tym związanym ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.).

Tymczasem przedstawiony skardze problem prawny, czy "zatajenie" przez pracownika okoliczności związanej z tym, że bez wiedzy pracodawcy pracownik wykonywał obowiązki służbowe poza normalnymi godzinami pracy, może uwolnić pracodawcę z ponoszenia ujemnych konsekwencji wadliwego prowadzenia ewidencji czasu pracy, nie odnosi się do stanu faktycznego, który był podstawą wyrokowania Sądu drugiej instancji. Z podstawy faktycznej kwestionowanego wyroku jasno wynika, że ewidencja czasu pracy nie była prowadzona rzetelnie przez pozwanego pracodawcę, bo opracowywano ją jedynie na podstawie list obecności, które stanowią wyłącznie dowód stawiennictwa pracownika w miejscu pracy. Na podstawie list obecności nie było zaś możliwe ustalenie, przez jak długi czas pracownik, który stawiał się w miejscu pracy (i podpisał listę obecności) świadczył pracę w obrębie konkretnej dniówki roboczej. Ponadto Sąd ustalił, że przełożeni powódki wiedzieli, że pracownica wykonywała pracę nadliczbową (w szczególności przez uczestnictwo w spotkaniach biznesowych odbywanych "po godzinach"). Powyższe oznacza, że problem postawiony we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie jest adekwatny do ustaleń faktycznych sprawy, wobec czego nie może przemawiać za rozpoznaniem tego środka prawnego, tym bardziej że podstawy kasacyjne zostały praktycznie ograniczone do zarzutów obrazy prawa

procesowego. Skarżąca powołała się wprawdzie na naruszenie przepisu prawa materialnego, to jest art. 149 k.p., jednak nie sprecyzowała nawet, który z dwóch paragrafów tego artykułu został naruszony.

Z kolei w orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że przedmiotem ewidencji czasu pracy powinien być czas pracy mieszczący się zarówno w rozkładzie czasu pracy ustalonym u danego pracodawcy, jak też wynikający z doraźnych poleceń pracodawcy. Ewidencją powinna być zatem objęta praca w przedłużonym wymiarze czasu pracy, w godzinach nadliczbowych, w niedziele i święta, w porze nocnej, w dodatkowych dniach wolnych od pracy, a także w ramach dyżurów. W ewidencji czasu pracy powinny też być odnotowane okresy urlopów i zwolnień od pracy, a także nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy (uzasadnienie wyroku z dnia 4 października 2000 r., I PKN 71/00, OSNAPiUS 2002 nr 10, poz. 231). Niewywiązanie się przez pracodawcę z obowiązku rzetelnego prowadzenia ewidencji czasu pracy, powoduje dla niego niekorzystne skutki, gdy pracownik udowodni swe twierdzenia przy pomocy innych środków dowodowych niż dokumentacja dotycząca czasu pracy np. osobowych środków dowodowych, domniemań faktycznych itp. (wyroki z dnia 27 kwietnia 2009 r., I PK 213/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 289 oraz z dnia 9 lipca 2009 r., II PK 34/09, LEX nr 527067). Skoro wykładnia przepisów o sposobie prowadzenia ewidencji czasu pracy jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie i została uwzględniona przez Sąd drugiej instancji, to należy przyjąć, że nie występuje potrzeba rozstrzygania istotnego zagadnienia prawnego, na które powołano się we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436 oraz z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na mocy art. 98 § 1 k.p.c. i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).